

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului

în cauza civilă

Andrei Parada împotriva lui Vladimir Graur
(restituirea îmbogățirii nejustificate și încasarea dobânzii de întârziere)

împotriva încheierii din 24 februarie 2026 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2r-109/26

PIGD Nr. 2-24026854-01-2r-24032026)

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului, deoarece motivul repunerii este unul neîntemeiat.

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. C. Albu)
Curtea de Apel Centru (jud. S. Dimitriu, V. Gîrleanu, C. Roșca)

8 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Vladimir Graur,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Andrei Parada a formulat cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Graur, cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și încasarea dobânzii de întârziere.

2. La 20 decembrie 2024, Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Parada Andrei împotriva lui Graur Vladimir, dispunând încasarea de la Graur Vladimir în beneficiul lui Parada Andrei a sumei de 12 117,06 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 2 234,64 lei, iar în total a sumei de 14 351,70 lei. În rest, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 500 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. La 19 februarie 2025, Graur Vladimir a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 decembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 9 iulie 2025, apelul a fost restituit ca depus în afara termenului legal, reținându-se că apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Nefiind de acord cu această încheiere, Graur Vladimir a contestat-o cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar prin decizia din 15 octombrie 2025 recursul a fost respins și menținută încheierea Curții de Apel Centru din 9 iulie 2025.

4. La 20 octombrie 2025, Graur Vladimir a depus repetat cerere de apel, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare. În susținerea cererii, a invocat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, că încheierea prin care s-a dispus aplicarea acestei proceduri nu i-a fost comunicată, că părțile nu au fost înștiințate despre data examinării cauzei, iar hotărârea i-a fost comunicată abia la 13 februarie 2025. A susținut că a expediat apelul inițial în termen de o zi de la primirea dispozitivului hotărârii și că întârzierea nu îi este imputabilă, ci este determinată de necomunicarea actelor procedurale și de informarea tardivă asupra examinării cauzei.

5. Prin încheierea din 24 februarie 2026 a Curții de Apel Centru a fost respinsă cererea depusă de Graur Vladimir privind repunerea în termenul de apel și a

restituit cererea de apel. Instanța de apel a reținut că cererea de apel cu solicitarea de repunere în termen a fost depusă la 20 octombrie 2025, deși împrejurările invocate de apelant drept impediment încetaseră, potrivit propriilor susțineri, cel târziu la 13 februarie 2025, când acesta a recepționat dispozitivul hotărârii. În aceste condiții, chiar presupunând existența unui impediment, cererea de repunere trebuia depusă în termen de 30 de zile de la încetarea acestuia, respectiv până la 15 martie 2025, termen care a fost omis esențial.

Instanța de apel a considerat nepertinente afirmațiile apelantului privind curgerea termenului de apel de la data comunicării dispozitivului hotărârii, reținând că, potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului, iar nu de la data comunicării acestuia. Totodată, a arătat că restul criticilor referitoare la modalitatea de examinare a cauzei de către prima instanță țin de fondul apelului și nu sunt pertinente pentru examinarea unei cereri de repunere în termen.

Curtea de Apel Centru a mai reținut că Graur Vladimir nu a dat dovadă de diligență în exercitarea drepturilor sale procesuale și că impunerea unor termene pentru exercitarea căilor de atac constituie o limitare admisibilă a accesului la justiție, în considerarea bunei administrări a justiției. În final, instanța a concluzionat că termenul de apel a fost omis din motive imputabile apelantului, că argumentele invocate pentru repunerea în termen sunt neîntemeiate și că, în consecință, cererea de repunere în termen urmează a fi respinsă, iar apelul restituit.

Instanța de apel a reținut că, chiar dacă s-ar considera că împrejurările invocate de Graur Vladimir i-au creat o imposibilitate de a depune apelul în termen, în sensul art. 116 alin. (3) Cod de procedură civilă, acesta era ținut să formuleze cererea de repunere în termen în intervalul prevăzut de art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, calculat din ziua încetării impedimentului. Raportându-se la susținerile apelantului, potrivit cărora dispozitivul hotărârii i-a fost comunicat la 13 februarie 2025, Curtea de Apel Centru a determinat că termenul de 30 de zile expira la 15 martie 2025, în timp ce cererea de repunere în termen a fost depusă abia la 20 octombrie 2025, cu omiterea esențială a acestui termen.

6. La 10 martie 2026, Graur Vladimir a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Centru din 24 februarie 2026, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, admiterea cererii de repunere în termen a apelului și trimiterea cauzei Curții de Apel Centru pentru examinarea apelului în fond.

Recurentul a susținut că instanța de apel a aplicat eronat art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, întrucât a considerat greșit că impedimentul a încetat la 13 februarie 2025. A arătat că imposibilitatea de a formula cerere de repunere nu a rezultat din lipsa dispozitivului hotărârii, ci din faptul că instanța de fond a indicat

expres că termenul de apel curge de la comunicarea dispozitivului, astfel încât a acționat cu bună-credință potrivit acestei indicații. În opinia sa, termenul de 30 de zile prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă trebuia calculat cel târziu din 17 octombrie 2025, data comunicării deciziei Curții Supreme de Justiție prin care a fost menținută restituirea apelului, iar cererea depusă la 20 octombrie 2025 a fost formulată în termen.

Acesta a mai invocat că a manifestat diligență procesuală, deoarece a solicitat consultarea dosarului, a depus apel, a contestat cu recurs încheierea de restituire, iar imediat după comunicarea deciziei Curții Supreme de Justiție a depus apelul repetat cu cerere de repunere în termen. A susținut că eroarea din dispozitivul hotărârii primei instanțe cu privire la termenul de apel nu poate fi imputată părții și că sancționarea sa pentru această eroare constituie un formalism excesiv, contrar dreptului de acces la o instanță.

Totodată, recurentul a arătat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, că încheierea privind aplicarea acestei proceduri nu i-a fost comunicată, iar cauza a fost examinată în lipsa sa, fără notificare efectivă și fără epuizarea mecanismelor legale de citare. În susținerea recursului, a invocat și jurisprudența CtEDO privind proporționalitatea restricțiilor procedurale și interzicerea formalismului excesiv.

7. La 31 martie 2026, Graur Vladimir a depus un demers privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „de la data pronunțării dispozitivului hotărârii” din art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, sesizarea Curții Constituționale, suspendarea examinării recursului până la soluționarea excepției și examinarea demersului în lipsa sa, în baza actelor scrise și a probelor anexate.

În motivarea demersului, a susținut că norma contestată este determinantă pentru soluționarea cauzei, întrucât instanțele au aplicat art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă pentru a considera apelul tardiv, iar ulterior, în corelație cu art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, au respins cererea de repunere în termen și au restituit apelul, ceea ce a avut ca efect închiderea accesului său la examinarea apelului pe fond.

A invocat că dispozitivul hotărârii Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni din 20 decembrie 2024 conținea mențiunea expresă potrivit căreia hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 de zile de la data comunicării dispozitivului hotărârii, iar această indicație a creat o așteptare legitimă privind începutul termenului de apel, relevantă sub aspectul previzibilității și proporționalității restricției produse de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă în procedura scrisă.

Totodată, recurentul a arătat că, în procedura cererilor cu valoare redusă, apărarea pârâtului este construită pe comunicarea efectivă a actelor, iar curgerea termenului de apel exclusiv de la pronunțare, în condițiile unei proceduri predominant scrise și fără participarea efectivă a părților, poate deveni disproporționată și poate afecta substanța dreptului de acces la instanță. În susținerea demersului, a invocat art. 20, art. 23 alin. (2), art. 54 alin. (3)-(4) și art. 119 din Constituție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

9. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

10. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea.

11. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

12. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

13. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

14. Art.12¹ din Codul de procedură civilă:

(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost pronunțată la 24 februarie 2026 și expediată participanților la proces la 5 martie 2026 (f.d. 166). Recursul a fost declarat în termen legal, cererea fiind depusă la data de 10 martie 2026.

16. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată consideră recursul întemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Centru din considerentele ce succed.

17. În prezenta cauză, problematica centrală privește actualitatea unei cereri de repunere în termenul de apel formulate repetat de Graur Vladimir, după ce chestiunea omiterii termenului și a neutilizării mecanismului prevăzut de art. 116 din Codul de procedură civilă a făcut deja obiectul controlului judecătoresc printr-o încheiere a instanței de apel de restituire a apelului declarat tardiv, încheiere menținută în recurs de Curtea Supremă de Justiție.

18. Astfel, prin încheierea Curții de Apel Centru din 9 iulie 2025 a fost examinată situația juridică născută din depunerea apelului peste termen și s-a constatat expres că cererea de apel formulată de Graur Vladimir nu conținea și o solicitare de repunere în termen. Această concluzie a fost supusă controlului instanței de recurs, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2025 încheierea menționată a fost menținută.

19. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție aderă la concluzia instanței de apel din încheierea contestată că împrejurarea omiterii termenului de apel și consecințele procesuale ale nevalorificării instrumentului prevăzut de art. 116 din Codul de procedură civilă au fost deja verificate.

20. În aceste condiții, formularea ulterioară a unei cereri repetate de apel, în care este inserată, de această dată, și o cerere de repunere în termen, nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru adoptarea unei soluții diferite asupra aceleiași situații – de omitere a termenului de solicitare a repunerii în termen și a termenului de apel.

21. O altfel de abordare ar transforma mecanismul repunerii în termen într-un instrument susceptibil de reactivare, după epuizarea controlului judecătoresc asupra omiterii termenului, ceea ce excedă finalității art. 116 din Codul de procedură civilă.

22. Or, art. 116 Cod de procedură civilă nu este conceput ca oferind părții posibilitatea de a solicita repunerea în termen ulterior momentului în care, prin acte judiciare irevocabile asupra incidentului procedural, i s-a indicat deja că apelul a fost depus tardiv și că nu a fost formulată cerere de repunere în termen.

23. După ce instanța de apel și instanța de recurs au verificat prima dată incidența consecințelor procesuale ale omiterii termenului și ale neutilizării acestui instrument, partea nu mai poate relansa aceeași problemă printr-o nouă cerere, calculând termenul de 30 de zile de la data comunicării sau respingerii recursului anterior.

24. Nu se poate considera că însăși indicarea, printr-un act judecătoresc, a faptului că partea nu a formulat cerere de repunere în termen ar reprezenta momentul de la care încep să curgă condițiile pentru repunerea în termen în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă. O asemenea interpretare ar deturna logica normei, deoarece ar permite ca omisiunea inițială a părții să fie convertită ulterior într-un nou punct de plecare pentru valorificarea aceluiași remediu procedural, deși chestiunea a fost deja tranșată irevocabil.

25. Prin urmare, instanța de recurs este chemată, în realitate, nu să analizeze pentru prima dată îndeplinirea condițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, ci să observe că, prin recursul declarat împotriva încheierii din 24 februarie 2026, se tinde la reevaluarea legalității unei soluții anterioare validate deja prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2025 asupra aceluiași chestiuni procesuale esențiale.

26. În aceste condiții, după cum corect a concluzionat instanța de apel în încheierea contestată, termenul de 30 de zile prevăzut la art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă a expirat la 15 martie 2025, în timp ce cererea de repunere în

termen a fost depusă abia la 20 octombrie 2025, cu omiterea esențială a acestui termen.

27. Astfel, încheierea din 24 februarie 2026 a Curții de Apel Centru a fost pronunțată cu respectarea normelor procedurale, iar motivele recursului sunt neîntemeiată, recursul urmând a fi respins.

28. Referitor la demersul privind ridicarea excepției de neconstituționalitate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este pasibil de respingere.

29. Or, în cauza de față, instanța de recurs nu este chemată să stabilească pentru prima dată dacă apelul declarat împotriva hotărârii Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni a fost sau nu depus în termenul general de apel prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Această chestiune a fost deja tranșată prin încheierea Curții de Apel Centru din 9 iulie 2025, prin care apelul a fost restituit ca depus în afara termenului legal, reținându-se totodată că apelantul nu a solicitat repunerea în termen. Ulterior, această soluție a fost supusă controlului judecătoresc în recurs și menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2025. Prin urmare, problema juridică referitoare la omisiunea termenului de apel și la lipsa valorificării corespunzătoare a mecanismului repunerii în termen a făcut deja obiectul verificării judiciare.

30. Mai mult, din datele cauzei rezultă că, la momentul formulării apelului repetat cu cerere de repunere în termen, era deja omis nu doar termenul general de apel, ci și termenul în interiorul căruia putea fi solicitată repunerea în termen, în sensul art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, așa cum a reținut și instanța de apel în încheierea contestată.

31. În aceste condiții, prezentul recurs are ca obiect nu aplicarea directă a art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă sub aspectul determinării momentului de la care începe să curgă termenul de apel, ci verificarea legalității soluției de respingere a unei cereri repetitive de repunere în termen, formulate după ce restituirea apelului pentru tardivitate și neutilizarea instrumentului prevăzut de art. 116 din Codul de procedură civilă au fost deja soluționate irevocabil.

32. În consecință, prevederea contestată nu „urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei” în sensul art. 12¹ alin. (2) lit. c) CPC, ci este invocată doar indirect, în încercarea de a repune în discuție o chestiune procesuală deja tranșată.

33. Or, mecanismul excepției de neconstituționalitate nu poate fi utilizat pentru redeschiderea unui control judiciar deja exercitat asupra aceluiași chestiuni, în lipsa unei aplicabilități a normei contestate în cauza pendinte.

34. În conformitate cu art. 12¹, art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge cererea depusă de Vladimir Graur privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Respinge cererea de recurs declarat de Vladimir Graur.

Menține încheierea din 24 februarie 2026 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Parada împotriva lui Vladimir Graur cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat